

**İNSAN HAKLARININ VE TEMEL ÖZGÜRLÜKLERİN
İHLALİNE İLİŞKİN HABERLEŞMEDE UYGULANACAK
PROSEDÜR**

**EKONOMİK VE SOSYAL KONSEYİN 1503 (XLVIII) NO'LU
KARARI**

Ekonomik ve Sosyal Konsey,

7(XXVI) ve 17(XXV) nolu İnsan Hakları Komisyonunun ve Ayrımcılığın Önlenmesi ve Azınlıkların Korunması Alt Komitesinin 2(XXI) nolu kararına dikkat çekerek,

1. Ayrımcılığın Önlenmesi ve Azınlıkların Korunması Alt Komitesini coğrafi dağılımı göz önüne alarak beş üyesinden fazla olmamak üzere yılda bir defa tüm haberleri değerlendirmek amacıyla Alt Komisyon toplantılarından hemen önce 10 günü geçmemek üzere özel toplantı yapması amacıyla bir Çalışma Grubu kurmaya yetkili kılar. Değerlendirilecek haberlere 728 F (XXVIII) nolu ve 30 Temmuz 1959 tarihli Konsey kararı gereğince Genel Sekreterliğe iletilen ve Hükümetlerin cevaplarını da kapsayan konu ve haberleşmeleri sayabiliriz.

2. Ekonomik ve Sosyal Konsey, Ayrımcılığın Önlenmesi ve Azınlıkların Korunması Alt Komitesi'nin şu andaki kararın ilk uygulanması aşamasında Genel Sekreter tarafından Konseyin 728 F (XXVIII) ve 1235 (XLII) nolu kararları gereğince alınan haberlerin kabul edilebilirliği ile ilgili olarak uygun yöntemleri yirmüçüncü oturumunda planlayacaktır.

3. Genel Sekreterden yirmüçüncü oturumunda Alt Komisyonda incelemek üzere haberleşmelerin kabul edilebilirliği hakkında bir doküman hazırlamasını talep eder.

4. Genel Sekreterden ayrıca şu hususları talep eder;

a) Her ay Alt Komisyon üyelerine kendisi tarafından Konseyin 728 F (XXVIII) nolu kararı gereğince hazırlanan bir haberleşme listesini ve bunların kısa bir açıklaması ve hükümetlerin verdiği cevapların bir metnini vermesini;

b) Çalışma Grubu üyelerine toplantılarında istedikleri takdirde bu haberlerin orijinallerini Konsey 728 (XXVIII) nolu kararının haberlerin yazarının kimliğinin ifşa edilmesi ile ilgili 2. paragrafının hükümlerini göz önüne alarak verecektir.

c) Alt Komisyon üyelerine Çalışma dillerinde bu haberlerin orijinallerini sirküler edecektir.

Haberleşme ile uğraşma prosedürü

5. Haberleşmeler, yukarıdaki birinci paragraf hükmüne göre, Ayrımcılığı Önleme ve Azınlıkları Koruma Alt Komisyonundan özel toplantıları önüne çalışma grubunun çoğunluğunun kararına uygun olarak getirilir ve onunla ilgili herhangi bir Hükümetin yanıtı ya da başka bir ilgili bilgi, belirgin ve güvenilir biçimde kanıtlanmış insan hakları ihlallerinin Komisyonca ele alınması gereken bir durumu olarak görünen bir olayı İnsan Hakları Komisyonuna gönderip gönderilemeyeceğini belirleme görüşü de göz önünde bulundurulacak şekilde talep eder;

6. Alt Komisyon tarafından kendisine gönderilen herhangi bir durumu inceledikten sonra İnsan Hakları Komisyonundan aşağıdakileri belirlemesini ister:

(a) Konseyin 1235 (XLII) nolu kararının 3. paragrafı hükmüne uygun olarak Komisyonun ayrıntılı bir çalışma yapmasını ve bir rapor ile önerilerini hazırlamasını istemekte midir?

(b) İşlem, bu komisyonca, ilgili devletin açık onayı ile işi yüklenilecektir. Devlet ile sürekli bir işbirliği ve mutabakat ile belirlenecek koşullarda yürütülecek bu Komisyon tarafından kurulacak kısa süreli bir komitece bir araştırmaya tabi olup olmayacağıdır. Her durumda araştırma aşağıdaki koşulların varlığında yapılabilir:

(i) Ulusal düzeydeki araç denenmesine rağmen bir sonuç elde edilememişse.

(ii) Bu durum, Birleşmiş Milletler ve uzmanlaşmış birimlerin

araçlarında veya bunlar tarafından kabul edilmiş anlaşmalarda veya bölgesel anlaşmalarda tanımlanan diğer usuller altında ele alınabilecek veya ilgili devletin taraf olduğu genel veya özel uluslararası anlaşmalara uygun olarak diğer usullere sevk etmek isteyeceği bir konuyla ilgili değildir.

7. İlgili devletin rızası ile, İnsan Hakları Komisyonu soruşturma için bir ad hoc komite atamaya karar verir.

(a) Komitenin oluşumu Komisyon tarafından kararlaştırılır. Komite'nin üyeleri kabiliyetleri ve tarafsızlıkları sorgulanamayacak bağımsız kişiler olmalıdır. Bu kişilerin atanmaları ilgili Hükümetin rızasına bağlıdır;

(b) Komite kendi iç tüzüğünü oluşturur. Salt çoğunluk kuralına tabiidir. Gerekliğinde bilgi edinme ve şahit dinleme yetkisine sahiptir. Soruşturma ilgili Hükümet ile işbirliği içinde gerçekleştirilir.

(c) Komite'nin usulü gizlidir, oturumları özel toplantılar halinde gerçekleştirilmelidir ve konuşulanlar hiçbir şekilde kamuoyuna sunulmamalıdır.

(d) Komite, soruşturma öncesinde, soruşturma sırasında ve hatta sonrasında dostane çözümler için çalışmalıdır.

(e) Komite, uygun bulduğu gözlem ve önerilerle İnsan Hakları Komisyonu'na rapor hazırlar.

8. Ayrımcılığın Önlenmesi ve Azınlıkların Korunması Alt- Komisyonu tarafından, mevcut kararın uygulanmasındaki tüm eylemlere karar verir veya İnsan Hakları Komisyonu, Komisyon Ekonomik ve Sosyal Konseye tavsiyede bulunmaya karar verinceye kadar gizli kalır;

9. Birleşmiş Milletler Sekreterya'sının İnsan Hakları Bölümündeki çalışan kişileri kullanarak mevcut kararın uygulanması için gerekebilecek tüm kolaylıkları sağlaması için Genel Sekretere yetki verir;

10. İnsan Hakları veya temel özgürlük ihlalleri ile ilgili ifadelerle ilgilenmek üzere, BM içinde veya uluslararası bir anlaşmayla yeni bir organ kurulacak ise mevcut kararda bu tür ifadelerle ilgilenmek üzere varolan usullerin gözden geçirilmesine karar verir.